

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
Yerel Eşitlik Birimi

Sayı : 89801662-349/ 35

Konu : İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun'un
Etkin Uygulanması

19.04.2017

GENELGE/2017-1

Kadına yönelik şiddet, kadının en temel insan hakkı olan yaşamını tehdit eden ve toplumsal hayata katılımına engel olan sosyal bir sorundur. Ulusal ve uluslararası düzeyde belirlenen politikalara ve uygulamalara rağmen dünyanın her yerinde ortaya çıkan bir sorun olarak gündeme gelen kadına yönelik şiddet; çok yönlü, bütüncül, kapsayıcı plan ve politikalarla toplumsal düzeyde ortak ve kararlı bir mücadeleyi gerektirmektedir. Devletler, giderek artan bir oranda, kadınların ayrımcılığa ve şiddete uğramadan yaşama hakkını güvence altına almaktadır. Türkiye’de 1980’lerden itibaren başta “*Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)*” başta olmak üzere taraf olunan uluslararası sözleşmeler, yasal düzenlemeler, şiddeti önlemek amacıyla oluşturulan mekanizmalar ile kadına yönelik şiddetin önlenmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Kadınların uzun yıllara dayanan mücadelesinin önemli katkılarıyla ortaya çıkan bu iyileşmeler kapsamında, Ülkemizdeki en temel yasal dayanak Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’dır. “Anayasa’nın 10. Maddesi, “*herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit*” olduğunu güvence altına almıştır. Bu maddeye göre “kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir”, “devlet, bu eşitliği yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür” ve “bu maksatla alınacak tedbirler, eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” denilmektedir.

Ulusal düzeyde bakıldığında, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla yürürlüğe giren ilk kanun, 4320 sayılı Ailenin Korunması Hakkındaki Kanun olmuş, böylece aile içi şiddet sorunu çeşitli tedbirler ve hükümler çerçevesinde önlenmeye çalışılmıştır. Ancak uygulamada yaşanan bazı sorunlar ve son dönemde artan şiddet olaylarının toplumu ve ilgili makamları harekete geçirmesiyle birlikte, yeni bir kanun arayışı içine girilmiş, ilgili kamu kurum ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ile, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 20 Mart 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (<http://kadininstatusu.aile.gov.tr>).

6284 sayılı yeni Kanun, detaylı ve geniş kapsamlı tedbirleri düzenlemekte olup bu tedbirleri alma yetkisini hakimın yanı sıra ilgili kolluk ve mülki amirlere de yüklemiştir, böylece tedbirlerin kısa sürede alınarak daha etkin bir koruma sağlanması amaçlanmıştır. Şiddete uğrayan veya şiddet görme tehlikesi altında olan kişiler hakkında koruyucu tedbir kararlarının yanı sıra şiddet uygulayan ve/veya şiddet uygulama ihtimali olan kişi veya kişiler hakkında alınacak tedbir kararları ile önleyici tedbirler alınmasını içeren 6284 sayılı Kanun, İstanbul Sözleşmesi temel alınarak hazırlanmıştır.

Adres : Atatürk Bulvarı 1. Hükümet Konagi
Santrol : 0362 431 64 75 - 78 156

Kat : 2 55010/ SAMSUN Bilgi : Hicran KARADOĞAN KINIK
Fas : 0362 435 56 28 e-mail: hicran@suzuznangiz@hotmail.co.n

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
Yerel Eşitlik Birimi

Ülkemizin taraf olduğu ve 11.5.2011 tarihinde İstanbul'da imzalanması nedeniyle İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen bu sözleşme; Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'dir (<http://kadininstatusu.aile.gov.tr/>). Bu sözleşme ile Ülkemiz uluslararası düzeyde kadına yönelik şiddete ilişkin mücadele etmeyi ve bu amaçla ilgili tedbirleri almayı taahhüt etmiştir. Gerek 6284 sayılı Kanun gerekse İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadeleyi etkinleştirmek amacıyla önemli birer rol üstlenmiştir.

Bu çerçevede, İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat hükümleri, ilgili araştırma ve inceleme raporları ile son dönemde ortaya çıkan toplumsal ihtiyaç ve gelişmeler göz önünde bulundurularak, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin kadın araştırmaları merkezlerinin katkı ve katılımları ile Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)" hazırlanmıştır. "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2016-2020 " Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından onaylanmasının ardından yürürlüğe girmiştir. Eylem Planı ile; mevzuat düzenlemeleri, farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümü, koruyucu ve önleyici hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlenmesi, sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi ve uygulanması, kurum kuruluşlar arası işbirliği ve politika olmak üzere 5 temel alanda iyileştirmeler hedeflenmektedir.

İlimiz, ulusal düzeyde gerçekleştirilen düzenlemeler doğrultusunda 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanununun 14.Maddesinin gereği olarak 6 Aralık 2012 tarihinde Samsun Şiddet Önleme ve İzleme Merkezini (ŞÖNİM) kurmuştur. Şiddet mağdurunun farklı birimlere yönlendirilmesi yerine tek kapıdan hizmet anlayışıyla çalışmalarını yürüten ŞÖNİM' den Mart 2017 tarihine kadar 278 erkek, 6750 kadın olmak üzere toplamda 7028 kişi yararlanmıştır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve uygulamaya konulan tüm bu yasal süreç sonrası İlimizde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuş ve Samsun İli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı (2017-2020) oluşturulmuştur.

İlimiz, aynı zamanda Eylül 2011 yılından itibaren Birleşmiş Milletler Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında yer almış olup, 2012 – 2018 yıllarını kapsayan bir "Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı" hazırlanmış ve 44 kamu kurumu, yerel yönetim ve sivil toplum temsilcisinin katılımıyla yapılandırılan Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından uygulamaya koymuştur. Söz konusu Planda, yedi temel müdahale (Eğitim, Sağlık, İstihdam, Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele, Kentsel Hizmetlere Katılım ve Erken Yaşta Evliliğin Önlenmesi) alanından birisi kadına yönelik şiddetle mücadeledir. Planın sekretaryası Samsun Valiliği içerisinde oluşturulan Valilik Eşitlik Birimi tarafından üstlenilmiştir.

Adres : Atatürk Bulvarı 1. Hükümet Konağı Kat : 2 55010/ SAMSUN Bilgi : Hicran KARADOĞAN KINIK
Santral : 0362 431 64 75 –78/156 Fax : 0362 435 56 28 e-mail: hicran55uzman@hotmail.com

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
Yerel Eşitlik Birimi

Samsun, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü tarafından yürütülen Samsun İli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı (2017-2020) ile Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planının da yer alan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele başlığındaki faaliyetleri koordinasyon içerisinde yürütmektedir. Yine bu Planların, gerçekleştirme düzeyi ve etkinliğini ölçmek amacıyla izleme ve değerlendirme de tabi tutulmaktadır.

Ulusal Eylem Planı ve yasal mevzuat perspektifinden hazırlanan tüm bu İl Eylem Planları, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında il düzeyinde önemli rehber niteliği taşımaktadır.

Ancak tüm bu Eylem Planlarının yanı sıra İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun kapsamında sorumlulukları bulunan kurumların özellikle kamu kurumları ve belediyelerin uygulamalarını söz konusu Sözleşme ve Kanun ile uyumlaştırılması ve aşağıda yer alan unsurların göz önüne alınarak çalışmalar yapılması yerel düzeyde kadına yönelik şiddetin azaltılmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

➤ *İstanbul & Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi*

Kadına yönelik şiddet, özellikle de ev içi şiddet konusunda, uluslararası alanda bölgesel olarak hazırlanmış ilk Avrupa Konseyi Sözleşmesi olması ile dikkat çeken İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik ev içi şiddetle ilgili yaptırım gücü olan ilk uluslararası sözleşmedir. Bu belge, 4 temel ilkeyi göz önüne alarak hazırlanmış, “kadına yönelik şiddetin önlenmesi” (prevention), “mağdurun korunması” (protection), “şiddet uygulayanın cezalandırılması” (prosecution) ve “konuya ilişkin bütüncül devlet politikalarının geliştirilmesi” (policy) doğrultusunda kurumlara önemli bazı sorumlulukları yüklenmiştir. Bunlar;

Önleme: Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik olarak erken çocukluktan itibaren toplumun her kesime yönelik farkındalık ve zihniyet dönüşümüne yönelik çalışmaların sivil toplumun dâhil edilerek etkin olarak düzenlenmesi,

Koruma: Şiddet mağdurlarına yönelik hizmetlerin psikolojik ve hukuki danışmanlık dahil olmak üzere nicelik ve nitelik olarak geliştirilmesi ve ücretsiz 7/24 telefon destek hatlarının sağlanması, şiddet mağdurlarının ivedilikle ve etkin şekilde koruma altına alınmasına yönelik gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması,

Kovuşturma: Şiddet vakalarının soruşturulması ve kovuşturulmasında mağdurun etkin korunmasını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak, özel soruşturma önlemleri ve yöntemleri belirlenmesi ve disiplinler arası yaklaşım ile ikinci mağduriyetlerin önlenmesi,

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
Yerel Eşitlik Birimi

Politika: Kadına yönelik şiddetle mücadelede multi-disipliner yaklaşımın benimsenerek, kurumlar arası eşgüdümlü, koordineli, kapsamlı ve mağdurun ihtiyaçlarına odaklanan hizmet ve politikaların benimsenmesi ve bu konuya ilişkin yeterli insan gücü ve mali kaynağın ayrılmasına yönelik çalışmalaradır.

➤ 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Yasa

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Şiddet Yasası'nın getirdiği en önemli hususlardan biri, acil yani gecikmesinde sakınca olan hallerde şiddet olayının tekrar gerçekleşmesi ihtimalinin yüksek olduğu durumlarda kolluk kuvvetlerinin bazı tedbirleri alabilmesidir. Bu gibi durumlarda, kolluk güçlerinin hem koruyucu hem de önleyici tedbirlere, ilgili makamdan tedbir kararı olmasa bile geçici olarak karar verme yetkisi vardır ve bunu kullanmalıdır. Kolluk böyle durumlarda bu tedbirleri alarak ilk işgününde ilgili makama sunmalı ve ilgili makam tedbir hakkında 48 saat içinde karar vermelidir. Söz konusu iş, işlemler ve alınan tedbirler hakkında ŞÖNİM' e bilgi verilmesi, gerekli kayıt ve formların (Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu) eksiksiz doldurulması, kolluk tarafından hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler ve varsa çocukların polis refakati ile ŞÖNİM' e güvenli şekilde tesliminin sağlanması, bu alanda çalışan kurumların aile içi ve kadına karşı şiddet verilerinin tek elden toplanması amacıyla ilgili kurumlar tarafından ŞÖNİM'le aylık olarak paylaşılması önem arz etmektedir.

Yukarıda belirtilen tüm bu unsurlara ve yasal mevzuatın uygulanmasına azami dikkat ve özen gösterilerek çalışmalar yapılması ve uygulamada herhangi bir aksaklığa yer verilmemesini rica ederim.

İbrahim ŞAHİN
Samsun Valisi

DAĞITIM:

- 1-İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Üye Kurum/Kuruluşlarına
- 2-İlçe Kaymakamlıklarına
- 3-İlçe Belediye Başkanlıklarına

18.04.2017 VHKİ : Ö.ANGIN
18.04.2017 Birim Sorumlusu : H.K.KINIK
18.04.2017 Müdür : H.ŞEN
18.04.2017.V.Yardımcısı : R.YÜKSEL

Adres : Atatürk Bulvarı 1. Hükümet Konağı Kat : 2 55010/ SAMSUN Bilgi : Hicran KARADOĞAN KINIK
Santral : 0362 431 64 75 -78/156 Fax : 0362 435 56 28 e-mail: hicran55uzman@hotmail.com